

A
7
S
74

PROEFSTATION VOOR DE TUINBOUW ONDER GLAS TE NAALDWIJK

Reisverslag van een bezoek aan de BGLA tentoonstelling
te Harrogate, Engeland

C. Sonneveld

4 april 1984

Intern verslag no.: 13

22413431

Introductie

De jaarlijkse BGLA "British Growers Look Ahead" tentoonstelling werd dit jaar (1984) in Harrogate (North Yorkshire) gehouden. De NFU "The National Farmers' Union" verzocht een lezing te houden over telen in steenwol op de conferentie die annex de tentoonstelling werd gehouden. Op verzoek van de NFU werd wat eerder naar Harrogate gereisd. Zodoende was voldoende tijd beschikbaar voor bezoek aan de tentoonstelling, de conferentie en wat gesprekken met medewerkers uit onderzoek en voorlichting die op de tentoonstelling waren.

De reis was als volgt: Vertrek Europoort (North Sea Ferries) 20 februari 18.00 uur, Harrogate 21 februari 12.00 uur tot 23 februari 13.00 uur, terug Europoort 24 februari 08.00 uur.

De tentoonstelling

De BGLA tentoonstelling biedt weinig nieuws voor degenen die de NTV enkele weken tevoren hebben gezien. Het zou onjuist zijn de tentoonstellingen als duplicaten te bestempelen. De BGLA is wat minder nadrukkelijk gericht op de glastuinbouw dan de NTV en tracht een wat breder terrein in de tuinbouw te omvatten. Het aantal stands is aanzienlijk en bedraagt ongeveer 250. De organisatie van de tentoonstelling is goed, maar de omvang van stands is beperkt. Dit laatste zal een gegeven zijn van de beperkte tentoonstellingsoppervlakte.

Een wandeling over de tentoonstelling geeft de indruk dat de engelse tuinbouw aan het achterop raken is in vergelijking met de nederlandse glastuinbouw. Belangrijke ontwikkelingen die op de NTV met veel nadruk in veel stands worden getoond, zoals de energieschermen, steenwol als substraat en de tuinbouwcomputer, werden slechts spaarzaam tentoongesteld. Vooral wat betreft de energieschermen mag dit verwondering wekken, gezien het feit dat de engelse kwekers hun energie nog steeds duur noemen in vergelijking met nederlandse gasprijzen. Nog steeds probeert de engelse kweker termen te vinden om het nederlandse aardgas goedkoop te kunnen noemen. Dat wordt blijkbaar steeds moeilijker, want men is onder de hand aan het rommelen in de marge van de nevenvoordelen.

De vertegenwoordiging van de nederlandse handelsbedrijven op de tentoonstelling is wat mager. Alleen de nederlandse zaadteeltbedrijven konden redelijk vertegenwoordigd worden genoemd. Indien de producenten van de equipment van de nederlandse glastuinbouw een verruiming van hun markt zoeken, dan is de engelse er één. Het engelse product is op verschillende gebieden juist voldoende ver achter om een goede introductie te maken. Hierbij hoort dan wel een stuk promotie van het product.

De conferentie

Voor wat betreft de conferentie moet worden gezegd dat deze zeer matig werd bezocht de eerste twee dagen. Waarschijnlijk zal dit samenhangen met de keuze van de onderwerpen. De eerste dag was de conferentie gericht op de EEG en de tweede dag op alternatieve teelten. Deze onderwerpen waren te weinig gericht op de praktische kweker. De derde dag was de belangstelling zeer groot, maar toen stond min of meer de discussie veen of steenwol op het programma.

Door de heer Atkins van Fisons werden de ontwikkelingen bij de teelt in veen behandeld. De heer Holmberg presenteerde het zogenaamde "veenplaten" systeem van Hasselfors uit Zweden. Zelf had ik de opdracht de teelt in steenwol te behandelen. De heer Brighton gaf een uiteenzetting over het gebruik van plastics.

De beide lezingen over het gebruik van veen als teeltsubstraat wekten erg sterk de indruk het product te verdedigen. Aan de hand van wat voorbeelden van proeven waar veen ten opzichte van steenwol een hogere opbrengst gaf, werd getracht aan te tonen hoe goed het produkt is. De gehele ontwikkeling is nu eenmaal gericht op steenwol en dan is het moeilijk verdedigen. Het was jammer dat voor het onderwerp "substraat" zo weinig tijd beschikbaar was. In 1 1/4 uur moesten vier lezingen met een samenvatting en een discussie worden afgewerkt.

Overigens moet worden gezegd dat de combinatie van tentoonstelling en conferentie mij positief leek. De conferentie zou echter vooral praktische informatie moeten verschaffen. Ik denk dat het houden van een conferentie annex onze NTV een goede service zou zijn voor onze buitenlandse bezoekers. Een goede technische informatie op de equipment, gekoppeld aan een stuk teelttechnische voorlichting, zou veel goodwill kweken in het buitenland.

Ontwikkelingen substraatteelt in Engeland

Reeds in het verslag van onze studiereis in mei 1983 maakten we melding van ontwikkeling van teelten in steenwol in Engeland. Reeds toen was een tendens aanwezig over te schakelen van veen naar steenwol. Deze tendens lijkt nu versterkt. Steenwol wordt gezien als het substraat dat de toekomst heeft. Het voordeel dat het heeft boven veen is vooral de stabiele structuur, waardoor problemen van "overwatering" zich niet voordoen.

Bij veen kan dit problemen met zich brengen, vooral in de tweede helft van de teelt als door het intensieve watergeven het materiaal is verdicht, treden problemen op door een te nat wortelmilieu.

Het systeem van telen in veenzakken, in het begin van de zeventiger jaren ontwikkeld, lijkt hiermede op z'n retour te zijn. Opvallend is, dat sinds de tijd van de ontwikkeling zich nooit belangrijke wijzigingen hebben voorgedaan in het teeltsysteem. Misschien is er door handel en onderzoek te weinig aandacht besteed aan systeemontwikkeling. Op zich moet toch worden gezegd dat veen een substraat is met heel goede eigenschappen voor beworteling. Is men in de veenwereld onvoldoende attent geweest op de problemen die het materiaal met zich bracht? Het zou jammer zijn als daardoor een dergelijk substraat van de markt verdwijnt.

Voor wat betreft voedingsfilm doen zich geen ontwikkelingen voor. Het systeem handhaaft zich op een aantal bedrijven, maar uitbreiding is zeker niet te verwachten. Opvallend was het dat op de gehele BGLA tentoonstelling niet één stand was ingericht met equipment voor voedingsfilm. Een tekenende zaak in het land waar dit systeem een aantal jaren juist erg sterk gepropageerd is geweest.